

Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD:

Bortsett från att kunna hantera maskinerna kräver uppgiften som sådan ingen större fackkunskap.

TIDSÅTGÅNG:

Med rätt utrustning kan du klara projektet på en dag.

PRISBILD:

Cirka 3 000 kronor för materialet. Ungefär lika mycket kostar det att hyra de tre maskinerna för en dag.



Sätt ett träd på infarten

När man planterar ett träd i sin trädgård är det viktigt att ge det tillräckligt med utrymme så att rötterna kan utvecklas. I stenläggningen på infarten måste träden få extra stort utrymme för sina rötter.

Det kan i längden bli tämligen trist att blicka ut över en infart som enbart är täckt med singel, asfalt eller betongstenar, och många försöker därför att bryta enformigheten med blommor, buskar eller träd.

Med mindre växter är det inga problem, men om du vill plantera ett träd ställs det lite större krav på förberedelserna. Ett träd kräver nämligen plats såväl ovan jord som nere i jorden för att trivas och kunna utvecklas optimalt.

Om dessa krav inte uppfylls slutar det i bästa fall med att trädet inte trivs, och i värsta fall är risken stor att trädets rötter lyfter beläggningen på infarten..

Det finns dock inga skäl att ge upp drömmen om att få se ett träd växa sig högt på infarten, för lösningen är faktiskt enkel. Trädet ska bara planteras i något som påminner om en blomkruka i jätteformat. Den fylls med två lager sten (även kallat ett skelett) och mulljord.

Denna metod innebär att man skapar ett rotvänligt bärlager eller fäste för trädet, och det ger trädet optimala växtbetingelser och gör det samtidigt möjligt att hålla infarten i det skick du är van vid. Du kan till och med använda utrymmet runt trädet som parkeringsplats, utan att vara rädd för att underlaget ska pressas ihop av trycket från hjulen.



Trädet har fått optimala livsbetingelser på infarten. Underlaget runt trädet klarar utan några problem belastningen från parkerade bilar.

TIPS



Använd inte sand. Även om det kan vara frestande att använda sand när man förbereder för ett träd på en infart är det inte någon bra lösning. Trädets tillväxt bromsas därför att sand är en dålig jordmån för växter.

Grävarbetet



1 Ta bort stabilgrus och bärlager samt mulljord, så att du kommer ner till alven. Det uppgrävda områdets storlek avgör hur stort trädet kan bli. Till ett mindre träd behövs en grop som är 3 x 3 x 0,5 m.



2 Trädets placering bestäms och man slår ner en påle till stöd för trädet strax intill.

TIPS: Pålen sätts så att den kommer att stå framför trädet i den vanliga vindriktningen.

Stenstommen

Vi måste flytta några kubikmeter jord och sten innan vi kan plantera trädet på infarten, och därför använder vi maskiner. Det går både snabbare och lättare än att använda spade och skyffel. Det kostar inte heller särskilt mycket att hyra mini-grävare, minilastare och plattvibrator.

Den stora "blomkrukan" byggs upp av två lager sten (som också kallas ett stenskelett) samt mull att fylla hålrummen mellan stenarna med.

Stommen bär upp vikten av bilarna, medan mullen är det material som rötterna ska växa i. Mullen pressas alltså inte ihop, och därför kan trädets rötter växa fritt utan att senare lyfta beläggningen på infarten.



1 Första stenskiktet läggs ut i gropen. Det får bara bestå av ett lager stenar. Vi har använt stenar som är c:a 90–120 mm. Du kan också använda stenar från c:a 60 mm.
TIPS: Ju mindre stenar du använder, desto mer ska du vibrera stenlagret.



2 Det är viktigt att stenarna fördelas i ett enhetligt och jämnt lager i gropen, som här är 3 m bred, 3 m lång och 0,5 m djup (för stora träd bör djupet vara minst 1 m för att de ska trivas).



3 Stenarna sorteras med skyffel. Om det förekommer mycket stora stenar är det bra att de plockas bort, då de i annat fall minskar gropens storlek när du ska fylla den med jord.



4 Plattvibratorn är ovärderlig när stenarna ska tryckas på plats. Du kan nöja dig med en förhållandevis liten vibrator till en uppgift av det här slaget. Den vi använder väger 70 kg och plattan är 50 x 36 cm. Den kan vibrera 35 m² i timmen.



5 Börja med att vibrera stenskiktet längs kanterna och arbeta dig därefter in mot centrum, där pålen som ska stödja trädet står. Även om du inte ska lägga plattor över gropen är det viktigt att ytan blir så plan som möjligt.



6 Ett lager mulljord fördelas. Se till att fördela jorden så jämnt som möjligt och lägg inte ut ett alltför tjockt lager. Det försvårar nämligen när du ska börja vattna ner jorden mellan stenarna. Lägg hellre ut flera tunna lager.



7 När första lagret mulljord är på plats vattnas jorden försiktigt, så att den långsamt sipprar ner mellan stenarna. Om det finns ställen där jorden lämnar stora hål mellan stenarna måste du fylla på mer jord där.



8 Nästa stenlager läggs ut och hela proceduren med fördelning av sten och jord upprepas. Vi har använt sammanlagt 0,6 m³ jord i projektet.
VIKTIGT! Undvik att fylla upp med jord runt pålen där trädet ska planteras.

Trädet planteras



1 Fyll på med jord i planteringsgropen och placera ut trädet. Kom ihåg att trädet ska sättas ett par centimeter djupare än det stått tidigare (kolla barken). Håll sedan på mulljord och trampa till den.



Bindningen får inte vara så stram att trädets tillväxt hämmas.

2 Trädet binds här upp mot pålen med en mjuk spännbar gummirem. Den kan justeras efterhand som trädet växer sig större. Du kan naturligtvis använda andra typer av bindningar när trädet ska spännas fast i pålen.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

- 4 m³ sten, storlek 90–120 mm
- 0,6 m³ mulljord
- Ev. singel
- Tryckimpregnerad påle

Specialverktyg

- Asfaltsraka
- Minigrävare, -lastare, plattvibrator

De tre maskinerna kan vanligen hyras för mellan 500 och 1 000 kr per maskin och dag. Det krävs inga specialkunskaper för att kunna arbeta med maskinerna, och efter en kort instruktion känner du dig hemma med tekniken.

Körklar infart

Till den aktuella uppgiften har vi återanvänt den singel som tidigare täckte infarten.

Du kan fördela singeln med en s.k. asfaltsraka. Du kan också använda en vanlig kratta som du vänder upp och ner.

Om du väljer ett annat ytmaterial, t.ex. betongsten eller andra typer av marksten, ska du först lägga ut ett cirka 3 cm tjockt lager makadam (korn 16–32 mm) ovanpå bärlagret. På detta lägger du ut fiberduk och slutligen ett lager grus.

Fiberduken hindrar att gruset försvinner ner mellan stenarna i makadamen, som också fungerar som ett "vädringslager", som ger jorden luft och därmed förhindrar att mullen ruttnar.



1 Den rotvänliga planteringen är klar och avslutas med ett ytlager av singel.

VIKTIGT! Om du inte tidigare haft singel på infarten måste du räkna med en extra utgift för detta material.



2 Med en så kallad asfaltsraka fördelas singeln runt det nyplanterade trädet så att beläggningen blir helt plan.



TIPS

En alternativ lösning. Om du vill etablera ett bärlager i samband med anläggning av ett grönområde kan du eventuellt fylla hålrummen i stenstommen med en blandning av 16–32 mm makadam, som blandas med 20–25 % mull. Det är en något dyrare lösning än den vi har använt, och den har den nackdelen, att det är risk för att mulljorden komprimeras för mycket under utläggningen.

Tack vare bärlagret kan området kring det nyplanterade trädet utan problem bära vikten av en bil utan att beläggningen sjunker ihop.

